

Kurumsal İşbirliği:
Yunanistan Türkiye Dostluk Girişimi
Onursal başkanları Mikis Theodorakis ve Zülfü Livaneli

Nisan 2010

Mayıs 2009'da Berlin Sanat Akademisi'ndeki buluşmalarından bir yıl sonra iki dost romancı Nisan 2010'da İstanbul'da biraraya geliyor. Foto: KF

GRASS VE KEMAL İSTANBUL'DA

Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun Onursal Başkanları: Dünyaca ünlü iki yazar, Günter Grass ve Yaşar Kemal 15 Nisan'da İstanbul'da Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda buluşuyorlar.

Mayıs 2009'da Berlin Güzel Sanatlar Akademisi'nde arkadaşı Yaşar Kemal'le son buluşmasında Günter Grass, "Anadolu'yu onun romanlarıyla tanıdım" dedi. 1927 yılında Danzig'de dünyaya gelen yazar, 1997 yılında Frankfurt'ta Kemal'e Barış Ödülü verilirken, kamuoyunda yankılar uyandıran bir konuşma yapmıştı. Grass konuşmasında Almanya'nın Türkiye'ye ve siyasi mültecilere karşı politikalarını eleştirmiş, Almanya'nın Türkiye'ye yaptığı silah ihracatını "lanetlenebilir bir ticaret" sözleriyle mahkûm etmişti.

"BU BİZİM GÖREVİMİZ"

Grass ve Kemal geçtiğimiz yıl Berlin Güzel Sanatlar Akademisi'nde de açık konuşmuşlardı. Kemal, "azınlıklara sahip çıkmak bir kahramanlık değil, bizim görevimizdir" dedi. Grass da ekledi: "Yazarlar aynı zamanda vatandaşlardır, dolayısıyla da sadece metinlerinden sorumlu değildir." Yaşar Kemal'in kitap-

larından, Türkiye'deki sorunların ne kadar karmaşık olduğunu anlattığını anlatan Grass, "azınlıkların çokluğu, karşılıklı dostluklar ve nefretler, baskılar. Bütün bunlar kitaplarına yansıyor. Ama aynı zamanda muhteşem güzelliklere sahip doğa da yansıyor. Bütün kitaplarından, kekik tarlalarının kokusu yayılıyor" demişti.

EDEBİYAT VE DİL

Gençliğinden itibaren yurdunun türkülerini ve ağızdan ağıza aktarılan efsanelerini derleyen Kemal de Berlin'de şunları söylemişti: "Akralarım Kürtçe ağıtlar söylediğinde Türk çocukları metnin ne anlama geldiğini sorardı, onlara bu ağıtları tercüme ettim. Aslında bu arada bu dilin şiirselliğini daha iyi kavradım. Çünkü ben edebiyat ile dilin birbiriyle yakından bağlı olduğuna kesinlikle inanıyorum." Eserleri kırkı aşkın dile çevrilen Kemal, Türkiye'deki Kürt politikasını ve insan haklarını

İÇİNDEKİLER:

HRANT DİNK BELGESELİ: Gösterimler sürüyor
GAZETECİLER PROGRAMI: Alman-Türk Değişim Programı beş yaşında
ÇARPICI DİZELER: Gençler İçin Şiir Sanatı Atölyeleri ve Bir Şiir Yarışması
OKUMA: Pınar Selek ve Sibylle Thelen Köln'de yeni kitaplarını sunacak

ihlallerini açıkça eleştirdiği için 1971 yılındaki askeri darbeden birkaç yıl öncesine kadar ağır baskılara maruz kaldı ve hapis cezalarına çarptırıldı.

KONUŞMA VE SERGİ

İlk kez 1995 yılında Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun girişimiyle Frankfurt Kitap Fuarı çerçevesinde biraraya gelen Grass ve Kemal'i sıkı bir dostluk ilişkisi birbirine bağlıyor. İki yazar, Kültür Forumu'nun onursal başkanlığını paylaşıyor. 2004 yılında Yaşar Kemal, Grass'ı memleketi olan Lübeck'te ziyaret etti. Yazarlar, geçen yılda Berlin Sanat Akademisinde bir araya geldiler. İstanbul'da 15 Nisanda Muhsin Ertuğrul Tiyatrosundaki buluşmayı İstanbul'daki Goethe Enstitüsü ve Türkiye Almanya Kültür Forumu düzenliyor. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'yle işbirliği içinde düzenlenecek bir bu-

Mayıs 2009, Berlin: Kemal ve Grass, "Toplumsal Gerilimlerle Dolu bir Dönemde Sanat ve Edebiyat" başlıklı sohbet toplantısı sonrasında Foto: KF

luşmada Günter Grass öğrencilerle sohbet edecek. Grass, 17 Nisan tarihinde de Bilgi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde (Santralistanbul), "Günter Grass: Çizim ve Litografiler" sergisinin açılışını yapacak. ■

ALMAN-TÜRK İLİŞKİLERİNİN DERİNLEŞTİRİLMESİ İÇİN GAZETECİLER PROGRAMI

2005 yılından beri Türkiye Almanya Kültür Forumu, Robert Bosch Vakfı'yla işbirliği içinde, Alman ve Türkiye'deki gazete, radyo ve televizyon kuruluşlarının editörlerine yönelik bir gazeteciler programı gerçekleştiriyor.

Program, seminerlerden ve söz konusu ülkeye yapılan bir geziden oluşuyor. Hazırlık ve değerlendirme seminerlerinde olduğu gibi, yolculuk sırasında da programa katılanlar, üst düzey siyasetçiler, kültür, sanat, ekonomi ve bilim uzmanları ve medyanın önde gelen temsilcileriyle görüşüyor. 2009 yılında bu program, Almanya'da yayınlanan Türkçe medyanın temsilcilerine yönelik yeni bir pilot projeye genişletildi. Bu bölümde, Alman siyasetçileri, iş adamları ve medya temsilcileriyle buluşmalardan oluşuyor. Haziran 2009'da Almanya Başbakanı Dr. Angela Merkel de bu çerçevede Türkçe yayın yapan medyanın yaklaşık otuz yönetici editörünü bir bilgilendirme toplantısında kabul etti.

Başbakanlık ziyareti: Kültür Forumu Onursal Başkanları Günter Grass ve Yaşar Kemal, gazetecilere, Başbakan Merkel'e iletmek üzere özel hediyeler verdi.

Foto: KF

Ayşegül ACEVİT, Dr. Lale AKGÜN, Hatice AKYÜN, Bekir ALBOĞA, Seyran ATEŞ, Reinhard BAUMGARTEN, Prof. Dr. Jörg BECKER, Michael BIERHOFF, Birand BİNGÜL, Mehmet Ali BİRAND, Prof. Dr. Maria BÖHMER, Safer ÇINAR, Hrant DINK, Joachim FRANK, Prof. Dr. Rainer GEISSLER, Jürgen GOTTSCHLICH, Dr. Gabriela GUELLIL, Baha GÜNGÖR, Yılmaz KARAHASAN, Cemal KARAKAŞ, Johannes KAHRS, Oliver KEYMIS, Dr. Necla KELEK, Prof. Dr. Hakkı KESKİN, Dr. Reiner KLINGHOLZ, Peter KLOEPEL, Thomas KOSSENDEY, Thomas KUFEN, Ahmet KÜLAHÇI, Armin LASCHET, Zülfü LİVANELİ, Ulrike MAERCKS-FRANZEN, André MASSMANN, Aiman MAZYEK, Dr. Angela MERKEL, Muhsin OMURCA, Hayati ÖNEL, Eren ÖNSÖZ, Cem ÖZDEMİR, Prof. Dr. Christian PFEIFFER, Claudia ROTH, Martin RAPP, Dr. Sabine RIEDEL, Elif ŞAFAK, Isabel SCHAYANI, Christiane SCHLÖTZER, Ahmet ŞENYURT, Pınar SELEK, Alain SERVANTIE, Dr. Günter SEUFERT, Aslı SEVİNDİM, Angela SPIZIG, Jona TEICHMANN, Sibylle THELEN, Canan TOPÇU, Georgios TSAPANOS, Michael THUMANN, Günter WALLRAFF, Dr. Gülay YAŞIN, Dr. Peter WIDLOK, Dr. Gualtiero ZAMBONINI de programlarımız kapsamında görüştüğümüz medya uzmanları arasındaydı.

Medya

TÜRKİYE GEZİSİ ÖNCESİ ALMAN GAZETECİLER

Bonn'da yapılan bir hazırlık seminerinin ardından Mayıs ayında bir grup Alman gazeteci yine Türkiye'ye gidiyor.

Mart ayında bu seneki Alman Gazeteciler Programının katılımcıları Bonn'da bir hafta sonu süren hazırlık seminerinde bir araya geldi. Hem teorik hem de pratik alanda etkin üst düzey uzmanlarla gerçekleştirilen değişik oturumlarda Almanya'ya göç ve uyum, Alman-Türk ilişkileri ve göçmenler arasında İslamiyet gibi konular ele alındı. Hürriyet, Zaman ve Sabah'tan üç üst düzey editör, Almanya'daki Türkiye kökenli göçmenler üzerinde büyük etkisi olan Almanya'daki Türk medyası hakkında bilgi verdi.

Hessen Barış ve Çatışma Araştırmaları Vakfı'ndan Cemal Karakaş, "Türkiye ve AB" konusunu ele aldı.

Foto: KF

TÜRKİYE'NİN GEÇMİŞİ VE BUGÜNÜ

Berliner Zeitung İstanbul muhabiri Dr. Günter Seufert, Türkiye'de Alevilerin durumunu ve güncel siyasi gelişmeleri anlattı. Seufert,

Sibylle Thelen "Türkiye'de Ermeni Sorunu" adlı kitabını tanıttı.

Foto: KF

"Türkiye'de Ermeni Sorunu" adlı yeni kitabını tanıtan Sibylle Thelen ile Türklerin kendi imajlarında Müslüman olmayanların rolünü ele aldı. Bir şömine başı söyleşisine katılan İstanbullu sosyolog ve yazar Pınar Selek, "kadın hakları, demokrasi ve Türkiye'de barış" konularını katılımcılarla tartıştı.

Canan Topçu (Frankfurter Rundschau) ve Bekir Alboğa (DİTİB), Cem Sey'le "Türk-Alman ilişkileri ve göçmenlerin İslam'ı" konusunu ele aldılar.

Foto: KF

2010 / 2011 BAŞVURU DUYURUSU

Türkiye'de çalışmakta olan gazeteci arkadaşlarımız, sonbahar aylarında yapılacak olan dördüncü programımız için başvuruda bulunabilirler. Programın giderleri Robert Bosch Vakfı tarafından karşılanmaktadır.

Program katılanlar, İstanbul'da yapılacak iki günlük bir hazırlık seminerinin ardından bir haftalık bir gezi kapsamında Köln, Düsseldorf ve Berlin'e gidecekler. Gezinin sonunda bir de değerlendirme semineri yeralacak. Alman gazetecilere yönelik programın altıncısı ise 2011 ilkbaharında başlayacak. Buna başvurular ise Eylül ayından itibaren

"Almanya'nın Mehmet Ali Birand'ı": Türk gazeteciler RTL'de haber sunucusu Peter Kloeppel ile görüştü.

Foto: KF

kabul edilecek. Her iki programımız hakkında daha ayrıntılı bilgileri internet sitemizden ve şu adresten edinebilirsiniz: journalistenprogramm@das-kulturforum.de

Köln Hrants Dink Forumu, çeşitli etkinliklerle Hrants Dink'in arzu ettiği diyalogu sürdürüyor. Foto: KF

HRANT DİNK'TEN KALAN MİRAS: DİYALOG DEVAM ETMELİ

Her yıl Ocak ayı sonarında Ermeni kökenli Türkiyeli gazeteci Hrants Dink'in 2007 yılında İstanbul'da öldürülmesinin yıldönümünde dünya çapında anma törenleri yapılıyor. Bu yıl Köln'deki toplantıya Rakes Dink katıldı. Köln Hrants Dink Forumu, önümüzdeki aylarda başka toplantılar da düzenleyecek.

Hrants Dink Forumu'nun Ocak ayında Köln'de gerçekleştirdiği üç bölümlü ilk etkinlik programına katılımın çok yoğun olması, Hrants Dink'in Türkler, Kürtler ve Ermeniler arasında gerçekleşmesini için çalıştığı diyaloga Almanya'da da büyük ilgi olduğunu gösterdi.

AYDINLATMA VE BARIŞMA

Öncelikle aydınlanma ve barışma anlamına gelen tarihle yüzleşmenin yanısıra bu faaliyet günümüze ve geleceğe odaklanıyor. Tanınmış tarihçi ve soykırım araştırmaları uzmanı Prof. Dr. Taner Akçam Köln'deki Alte Feuerwache salonlarında "1915: Bu Bir Soykırımdı - Hrants Dink'le Son Sohbetlerim" başlıklı bir konuşma yaptı. Herbert Quandt Vakfı'nın

desteğiyle Köln Hrants Dink Forumu'nun Alman-Ermeni Cemaati'yle işbirliği içinde düzenlediği merkezi anma törenine ise Rakes Dink ve Başpiskopos Karekin Bekciyan katıldı. Bu toplantıda yapılan açık oturum ise, "Aydınlanma mı, Yanılsama mı? - Türkiye'de Azınlıkların Durumu" başlığını taşıyordu. Lusine Ghazaryan ve Armine Ghuloyan da müzikleriyle programa eşlik etti.

LEPSIUS'UN İZİNDE

Bu ilk etkinlik programının kapanış bölümünü, Merlyn Solakhan ve Manfred Blank'ın Ermeni Yardımlaşma Kurumu'nun kurucusu Johannes Lepsius hakkında çektiği belgesel film, "Kül ve Anka Kuşu - Ermenilerin Koruyucu Meleği" oluşturdu. ■

BELGESEL FİLM: "HRANT DİNK CİNAYETİ DOSYASI - TÜRKİYE'DE ERMENİLER"

Osman Okkan ve Simone Sitte'nin yönettiği filmpool belgeseli "Hrants Dink Cinayeti Dosyası - Türkiye'de Ermeniler" (WDR/ARTE 2009) Mart 2009'da Alman ve Fransız televizyonlarında yayınlandıktan sonra Almanya ve Fransa'daki birçok festival ile Venedik Film Festivali'nin yanısıra Türkiye ve Ermenistan'da da gösterildi.

Film, Ermeni gazeteci Hrants Dink'in 2007 yılında öldürülmesinin öncesini, Ermenilerle Türkler arasındaki güç ilişkisi ve hâlâ süren ve Türkiye'deki "derin devlet" in marifetlerine ışık tutan dava sürecini araştırmacı bir tarzda ele alıyor. Filmin Almanya ve Türkiye'deki gösterimlerine

Foto: Tempo/İstanbul

Rakes Dink ve ailesinin yanısıra Yaşar Kemal, Mehmet Ali Birand, Prof. Murat Belge, Cem Özdemir, Etyen Mahcupyan gibi tanınmış isimler katıldı. Dink'in öldürülmesinin üçüncü yılında dava devam ediyor. Bu arada filmin sürekli olarak güncelleştirilmesi amaçlanıyor. ■

KÖLN HRANT DİNK FORUMU

Köln Hrants Dink Forumu, 2009 yılı sonunda Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun girişimi, Köln bölgesindeki birçok örgüt ve derneğin katılımıyla, Hrants Dink'in yaşamının ve çalışmalarının anısını yaşatmak; halklar ve dinler arasında anlayış ve empati duygularını teşvik etmek amacıyla kuruldu.

Köln Hrants Dink Forumu'nun kurucuları arasında Kültür Forumu'nun yanısıra Türkiye-Almanya İnsan Hakları Derneği (TÜDAY), Raphael Lemkin Kütüphanesi ve Alevi Cemaati de bulunuyor. Kültürler ve dinler arası diyalogun tartışmalı toplantılar, film gösterileri, konuşmalar,

Ocak'ta Köln'de Dr. Raffi Kantian, Dr. Günter Seufert, Prof. Dr. Hacik R. Gazer ve Osman Okkan'ın katıldığı açık oturum. Foto: KF

konserler ve daha başka kültürel etkinliklerle sürdürülmesi amaçlanıyor. Forum, İstanbul'daki Uluslararası Hrants Dink Vakfı'yla yakın bir işbirliği içinde. Köln Hrants Dink Forumu'nun Onur Başkanı Rakes Dink. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgi için www.hrantsdinkforum.de ve www.hrantsdink.org adreslerine başvurabilirsiniz. ■

cafeterra sunar:

ÇARPICI DİZELER: POETRY SLAM

Gençler İçin Şiir Sanatı Semineri, 24 Nisan, Alte Feuerwache, Köln

Poetry Slam'de amaç, kendi yazdığın metni belirli bir süre içinde dinleyicilere sunmak.

Sunucu ve öğretim üyesi Pamela Granderath, 24 Nisan'da yapılacak bir şiir sanatı seminerinde 14-20 yaşları arasındaki gençlere iyi metinler üretmek ve sahnede öne çıkmak için bazı ipuçları verecek.

Saat: 12.00; Yer: Alte Feuerwache, Melchiorstr. 3, Raum 4, Köln

Başvurular ve daha fazla bilgi için: krasselyrics@das-kulturforum.de

Çarpıcı Dizeler ("Krasse Lyrics"), Türkiye Almanya Kültür Forumu ile gençlik portalı cafeterra.de'nin Köln Yeni Edebiyat Evi ile işbirliği içinde ve Sparkasse KölnBonn'un desteğiyle gerçekleştirdiği bir dizidir.

www.cafeterra.de, www.das-kulturforum.de

Ses kayıt stüdyosunda "Krasse Lyrics": Könlü Latin Hip Hop Grubu Chupacabras'ın Frontman'ı Miguel Iglor'le Hip Hop semineri.

Foto: KF

PINAR SELEK'TEN ERKEKLİK İMAJLARI

Istanbullu sosyolog ve yazar Pinar Selek "Sürüne Sürüne Erkek Olmak" adlı kitabında erkeklik imaj ve kimliklerinin nasıl oluştuğunu araştırıyor. Mart ayında kitap, Orlanda Yayınları'nda Almanca olarak da yayınlandı.

Bu barış aktivisti Türkiye'de yaşam boyu hapis cezası tehdidi altında. Bugünlerde Selek, Alman P.E.N. Merkezi'nin bur-suyla Almanya'da. Selek, 13 Nisan'da Heinrich Böll Vakfı'nın davetlisi olarak

Pinar Selek stellte in Köln ihr Buch auch in türkischer Sprache vor; organisiert wurde die Lesung vom Kultur-Forum. Foto: KF

Berlin'de kitabından bazı bölümler okuyacak. Mayıs ayında da Köln Edebiyat Evi ve Orlanda Yayınları'yla işbirliği içinde Pinar Selek'le Almanca bir etkinlik yapılması planlanıyor. Pinar Selek ve devam eden bir dayanışma kampanyası hakkında daha ayrıntılı bilgi almak için www.pinarselek.com adresine başvurabilirsiniz.

MEDYA VE GENÇ GÖÇMENLER

29 Nisan'da yapılacak bir sempozyumda Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti Medya Kurumu (LfM), kendi yaptırdığı ve "Göçmen kökenli gençlerin medya kullanımı" başlığını taşıyan araştırmanın sonuçlarını açıklayacak. Osman Okkan'ın yöneteceği bir açık oturumda çeşitli girişim ve bakanlıkların temsilcileriyle uygulama uzmanları, araştırmanın güncel sonuçları ve bunun medya pedagojisi uygulaması için ne anlama geldiği konusunda bilgi verecek. Daha ayrıntılı bilgi için www.lfm-nrw.de adresine başvurabilirsiniz. Katılım için son başvuru tarihi 19 Nisan.

SERĞİ: YENİ MEMLEKET ANILARI

"Yeni Memleket Anıları" adlı sergi, İstanbul'da yaşayan Alman kadınlarıyla, Berlin'de yaşayan Türkiye kökenli kadınların portrelerinden oluşuyor. 14 Mayıs tarihinde İstanbul'daki Alman Okulu salonlarında (Teutonia) açılacak olan sergiyi, Devlet Bakanı Maria Böhmer'in himayesinde, Türkiye Almanya Kültür Forumu düzenliyor. Ayrıntılı bilgi: www.das-kulturforum.de

CAFETERRA'YLA MÜZE GÜNÜ

16 Mayıs'ta 33. Uluslararası Müzeler Günü münasebetiyle Homburg Şato Müzesi, Kültür Forumu ve ona bağlı internet sitesi cafeterra.de ile işbirliği içinde, "Ortak Bir Toplumsal Yaşama Hizmet Eden Müzeler" belgisiyle, Murad Bayraktar'ın sunacağı ve Yukarı Berg bölgesindeki göçmenlerin katılacağı bir açık oturum ve müzik gösterilerinden oluşan çokkültürlü bir eylem günü gerçekleştirecek. Ayrıntılı bilgi: www.schloss-homburg.de

YENİ KİTAP: TÜRKİYE'DE ERMENİ SORUNU

Gazeteci Sybille Thelen, Ermeni Sorunu hakkında Türkiye'de daha yeni başlayan tartışma üzerine bir kitap yazdı. 10 Haziran'da yazarın Köln'deki Lew Kopelew Forumu'nda bir okuma yapması planlanıyor. Aynı tarihte, 2007 yılında öldürülen Ermeni gazeteci Hrant Dink hakkında bir de fotoğraf sergisi açılacak. Ayrıntılı bilgi için: www.kopelew-forum.de

KÜNYE:

BU SAYIYA KATKIDA BULUNANLAR: Murad Bayraktar, Dorte Huneke, Cem Sey, Osman Okkan (V.i.S.d.P.) | **SAYFA TASARIMI:** Tim Fischer
İLETİŞİM: Niederichstr. 23 | 50668 Köln | Almanya | Telefon: 0049 221 120 90 680 | Faks: 0049 221 13 92 903
 E-Posta: redaktion@das-kulturforum.de | internet: www.das-kulturforum.de